

SAMMENDRAG AV UTTALELSER, SAMT VURDERING

PLAN 1035 Innseiling Skudeneshavn

Alle uttalelsene er i sin helhet vedlagt. Sammendraget gjengir hovedinnholdet fra uttalelsene, samt forslagsstillers og administrasjonens vurderinger.

11.05.23

VED PLANOPPSTART:

OFFENTLIGE INSTANSER:

1. Rogaland fylkeskommune – Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen, mottatt 01.07.22

Fylkesdirektøren har ikke ingen vesentlige merknader til oppstart av planarbeidet

Forslagsstillers kommentar:

Ingen kommentar

Administrasjonens kommentar:

2. Statsforvalteren i Rogaland, mottatt 06.07.22

Alle saker som berører natur skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8-12, jf. nml. § 7. Det er registrert flere trua fuglearter i området. Planens konsekvens for disse må vurderes og eventuelle avbøtende tiltak må sikres i planen. Tiltak i sjø skal avklares etter forurensingsloven, hvor Statsforvalteren er myndighet. Statsforvalteren støtter ellers kommunens merknader i referatet til oppstartsmøtet.

Forslagsstillers kommentar:

Se planbeskrivelse for vurdering.

Anleggsarbeider skal utføres utenfor hekkesesong (medio april-august). Dette innarbeides i plan for ytre miljø, som skal følges opp i videre planlegging og ved utbygging.

Arbeid og tiltak skal ikke gjennomføres før avklaringer og evt. tillatelser etter Forurensningsloven er gitt. Dette er ivaretatt i planbestemmelser.

Administrasjonens kommentar:

3. Statens vegvesen, mottatt 30.06.22

Dersom det blir økt trafikk på vegnettet som følge av tiltaket, legger vi til grunn at trafiksikkerhet og god fremkommelig blir ivaretatt i planarbeidet.

Statens vegvesen har ingen ytterligere merknader til varsel om oppstart. Vi forbeholder oss retten til å komme med ytterligere merknader når planforslaget foreligger.

Forslagsstillers kommentar:

Tiltaket medfører ikke mer trafikk på vegnettet.

Administrasjonens kommentar:

4. Fiskeridirektoratet, mottatt 05.07.22

Det er, som plandokumentene viser, registrert naturtypene skjellsand og tare samt aktivt mottaksanlegg for fisk innenfor planområdet. For nærmere informasjon om fiskeri- og havbruksinteresser i farvannet, se eventuelt vårt kartverktøy:

<https://portal.fiskeridir.no/plan> .

Dersom man skal sikre seg at marint biologisk mangfold generelt sett ikke skal berøres negativt, må det ikke uten videre foretas inngrep som arealbeslag, sprenging, mudring, utfylling og utslipp i sjø. Egg, larver og tidlige stadier av fisk og skalldyr og fisk og skalldyr som gyter, beiter og lever i grunne sjøområder vil være følsomme ovenfor støy, vibrasjoner, partikkelutslipp, oppvirvlet masse og forurensning, og det er viktig at de tilbys best mulig miljøforhold og livsbetingelser. Det kan videre utøves et generelt yrkes- og fritidsfiske i det nære farvannet.

Ifølge varselet er det vurdert at planarbeidene ikke utløser krav om full KU. Vi forutsetter uansett en tilstrekkelig beskrivelse og vurdering av planens eventuelle virkninger på marint miljø og marin natur, jf. plan- og bygningsloven § 4-2 første ledd. Ved tiltak i, eller med virkning til, sjø og fjord, forutsetter vi avbøtende tiltak/bestemmelser som sikrer mot forurensning, skadelige utslipp, masseoppvirvling og tilfredsstillende håndtering av mudret masse o.l.

Fiskeridirektoratet region Sør ber om å få forslag til planen på høring for eventuell oppfølging i det videre planarbeidet

Forslagsstillers kommentar:

Tatt til følge. COWI har kartlagt marine naturverdier innenfor område i sjø og vurdert hvilke konsekvenser tiltaket kan ha for naturområdet. Avbøtende tiltak for å begrense risikoen for spredning av partikler ved utdypning i sjø innarbeides i plan for ytre miljø, dette er ivaretatt i planbestemmelser.

Administrasjonens kommentar:

5. Karmsund Havn, mottatt 14.06.22

Karmsund Havn IKS har i utgangspunktet ikke innvendinger til planforslaget. Vi ber om å bli holdt løpende orientert og å bli varslet i forkant av en eventuell igangsettelse, slik at vi kan koordinere arbeidet med annen aktivitet i farleden.

Vi gjentar for ordens skyld Karmsund Havn sitt innspill til kommunen i forbindelse med tiltakshavers søknad til Statsforvalteren om mudring og sprenging i sjø den 28.06.2021:

«(...) Vi er usikre på bunnforholdene rundt den kommunale kaien, så vi krever en dykkerrapport i forkant av mudringen for å avdekke eventuelle konsekvenser mudringen kan ha for denne kaien (utglidninger, utvasking med mer).

Eventuelle skader på den kommunale kaien forårsaket av mudringen, må utbedres innen rimelig tid av Skude Fryseri.»

Innspillene ovenfor forutsettes ivaretatt.

Karmsund Havn IKS vil minne om at alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller framkommeligheten i farvannet krever tillatelse etter lov om havner og farvann av 21.juni 2019. Det må tas med i planbestemmelsene at tiltak som faller inn under havne – og farvannslovens bestemmelser skal godkjennes av havnemyndighet.

Forslagsstillers kommentar:

Før igangsetting av tiltaket skal det gjøres en vurdering av stabilitet/grunnforhold knyttet til nærliggende kaier. Nødvendige tiltak skal innarbeides i plan for ytre miljø.

Tiltak i sjø som faller inn under bestemmelser i *Lov om havner og farvann* skal godkjennes av havnemyndighetene. Dette er ivaretatt i planbestemmelser

Administrasjonens kommentar:

6. Kystverket, mottatt 28.06.22

Det opplyses at formålet med planarbeidet er å legge til rette for «å utdype/mudre eksisterende innseilingen til Skude Fryseri. Eksisterende kai og omsøkt kai langs gnr/bnr. 57/22 innlemmes i planen, samt område utenfor kai. Området reguleres til offentlig farled, havneområde i sjø og kai. Planområdet er på ca. 30 daa, og ligger ved innseilingen til Skudeneshavn, Nesgapet».

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket har tidligere utført mudring/ utdypning i Skudeneshavn, da havnen hadde status som statlig fiskerihavn, for å øke sikkerheten og bedre framkommeligheten i havnen

Det fremgår av oppstartsvarselet at det skal utarbeides en ROS-analyse i forbindelse med planarbeidet «hvor sikkerhet knyttet til båtrafikk vil være et relevant tema. Tiltaket planen legger opp til vil bedre sikkerheten knyttet til større fartøy/ skipstrafikk som også benytter leia i dag, da manøvrering vil være lettere ved en utdypning som foreslått. Større fartøy vil ikke kunne gå lenger enn til Skude Fryseri, tilsvarende dagens situasjon».

Det opplyses at en utdypning til -9,5 meter ikke nødvendigvis vil medføre mer og større båttrafikk til Skude Fryseri, men det positive er at fartøyene vil kunne utnytte lastekapasiteten bedre ved å kunne laste fult opp.

Kystverket er positiv til at planarbeidet legger opp til å øke dybden innenfor planområdet. I gjennomføringsfasen vil det være viktig å ta hensyn til øvrig trafikk og eksisterende infrastruktur på sjøbunnen

Forslagsstillers kommentar:

Det skal utarbeides plan for ytre miljø, dette er ivaretatt i planbestemmelser. Planen skal redegjøre for tiltak for å begrense vesentlige ulemper for naturmiljø, tilgrensende installasjoner og eventuelle sikringstiltak i forhold til skipstrafikk og annen ferdsel på sjøoverflaten ved gjennomføring av tiltaket.

Eksisterende sjøledninger skal ivaretas ved utdypning. Fagne er kontaktet og dialog er opprettet for hvordan dette skal sikres i anleggsperioden. Trase for høyspentkabel er inntegnet i plankartet og det er lagt inn tilhørende planbestemmelse for å ivareta kabel under og etter anleggsarbeidene:

«Det ligger en høyspentkabel innenfor området. Denne skal hensyntas ved tiltak i sjø. Alle arbeidsoperasjoner innenfor området skal godkjennes av ledningens eier, Fagne AS.»

Administrasjonens kommentar:

PRIVATE MERKNADER OG ORGANISASJONER:

1. Merknad nr. 1, mottatt 16.06.22

Vi imøteser at dybden i Nesagapet blir utvidet, og regner da med at eksisterende vann, kloakk og strømkabel til hyttene på Bakaraholmen og Sjøholmen blir ivaretatt på en slik måte at vi ikke får disse ødelagt igjen av fartøy som anløper Skudeneshavn.

Forslagsstillers kommentar:

Eksisterende sjøledninger skal ivaretas ved utdypning. Under anleggsarbeidet vil privat vann- og avløpsledninger bli berørt, disse kan flyttes midlertidig mens arbeider pågår i området og deretter legges tilbake. Strømforsyning vil fortsatt være intakt, da en kan forsyne Bakareholmen via Steiningsholmen.

Administrasjonens kommentar:

VED 1.GANGSBEHANDLING:

OFFENTLIGE INSTANSER:

1. Statens vegvesen, mottatt 04.04.23

Statens vegvesen har ingen merknader.

Forslagsstillers kommentar:

Ingen kommentar

Administrasjonens kommentar:

2. Statsforvalteren i Rogaland, mottatt 18.04.23

Myndighetsforhold

I planbestemmelsene er det flere feil og uklarheter i forhold til myndighetsforholdet når det kommer til mudring, og massehåndtering i forbindelse med mudring. Vi vil i vår uttale presisere myndighetsforholdet, og forutsetter at planbestemmelsene blir endret slik at de reflekterer de faktiske forholdene.

Mudring fra lekter, som er tilfelle i denne planen, er forbudt i henhold til forurensingsforskriften § 22-3. Tiltaket krever en tillatelse fra Statsforvalteren jf. forurensingsforskriften § 22-6 for å utføre tiltaket. Bestemmelse § 4 må derfor omskrives, og ordlyden bør omfatte «tiltak i sjø kan ikke utføres før man har fått tillatelse i medhold av forurensningsforskriften § 22-6, hvor Statsforvalteren er myndighet».

I rekkefølgebestemmelse § 17 står det at det skal utarbeides en tiltaksplan iht. forurensningsforskriften § 2-6, og at denne skal godkjennes av miljøvernrådgiver i kommunen før igangsetting. Dette blir også gjengitt i bestemmelse § 18. Forurensingsforskriften § 2-6 gjelder kun for terrenginngrep i forurenset grunn, og gjelder ikke for sjø. Det er Statsforvalteren som er myndighet for mudring, og som stiller krav til håndtering av massene gjennom tillatelsen til tiltaket.

Gjenbruk av skjellsand

Tiltaket vil komme i direkte konflikt med naturtypen skjellsand. Skjellsand er en ikke-fornybar ressurs i et menneskelig tidsperspektiv, og man bør derfor bruke denne ressursen dersom man gjør uttak av den. Vi fremmer derfor faglig råd om at det legges til en bestemmelse som sikrer at dersom det er mulig så bør tiltakshaver tilstrebe å gjenbruke skjellsanden som blir tatt ut i forbindelse med tiltaket.

Naturmangfold

Det er utført kartlegging av marint naturmangfold i forbindelse med planarbeidet. Under kartleggingen ble det funnet to ålegrasenger sørvest for planområdet. Det ble vurdert at disse forekomstene kan bli påvirket av tiltaket ved nedslamming og forringelse av lysforhold. Ålegrasenger er en svært viktig marin naturtype. Ålegrasenger (og enger av andre sjøgrasarter) er av verdens mest verdifulle marine økosystemer, med mange viktige

økosystemfunksjoner. Det er i dag allmenn og internasjonal enighet om de viktige økosystemfunksjonene til ålegras, og andre typer sjøgrassamfunn. De spiller en viktig rolle som oppvekst- og næringsområde for mange fiskearter bl.a. torsk, lyr og sjøørret. Fiskeyngel bruker ålegras som skjulested i den første sårbare fasen, og større fiskespisende jegere som sjøørret oppsøker ålegras for å jakte. I rapporten påpeker konsulenten at det vil være utfordrende med siltgardin under utførelsen pga. langt strekk og utfordrende værforhold i vinter og høst månedene. Vi vil likevel påpeke at verdien disse forekomstene har får det marine økosystemet i området er av en slik karakter at en overvåking av påvirkningen ikke er tilstrekkelig. Vi fremmer faglig råd om at en siltgardin kan etableres rundt ålegrasengene underutførelse for å hindre nedslamming. Vi har også faglig råd om at bestemmelse § 1 skjerpes til å inkludere; Marine naturtyper skal beskyttes mot nedslamming under utførelsen av tiltaket.

Tidspunkt for utførelse

I planbestemmelsene er det ikke lagt noen føringer for når arbeidene skal utføres. Området har et svært viktig fugleliv, og planområdet grenser til det eneste hekkeområde for Krykkje i Rogaland. Det er svært viktig at arbeidene ikke fører til en forringelse av hekkeområdet. I tillegg til å være et viktig område for hekkende fugl, er det også et viktig overvintringsområde for en rekke fuglearter. Av hensyn til hekkende- og overvintrende fugl fremmer vi faglig råd om at følgende bestemmelse blir inkludert i planen; Arbeid bør unngås i perioden januar-februar, og kan ikke utføres i perioden 1. mars – 20 august.

Forslagsstillers kommentar:

Tatt til etterretning, planbestemmelser er endret. Se vedlegg, endringer er markert med rød tekst.

Vi foreslår at vurderinger knyttet til gjenbruk av skjellsand og bruk av siltgardin gjøres ved utarbeidelse av YM plan og at det ikke legges inn som egen bestemmelse.

Administrasjonens kommentar:

3. Kystverket, mottatt 24.04.23

Kystverket er positiv til planforslaget, som legger til rette for å øke dybden innenfor planområdet og en mer effektiv drift. I vår uttale til oppstart av planarbeidet gav vi uttrykk for at det i gjennomføringsfasen vil være viktig å ta hensyn til øvrig trafikk og eksisterende infrastruktur på sjøbunnen. Dette er fulgt opp i planbestemmelsene.

Det fremgår bl.a. av planbestemmelsene at det skal foreligge plan for ytre miljø (YM) før igangsetting av arbeid med mudring/ utdyping. Plan for YM skal redegjøre for tiltak for å begrense vesentlige ulemper for naturmiljø, tilgrensende installasjoner og eventuelle sikringstiltak i forhold til skipstrafikk og annen ferdsel på sjøoverflaten ved gjennomføring av tiltaket. Planen for YM skal også redegjøre for beredskap ved uventede hendelser under anleggsarbeidet, jf. planbestemmelse § 20 og 21.

Forslagsstillers kommentar:

Tatt til etterretning

Administrasjonens kommentar:

4. Kommuneantikvaren, mottatt 19.04.23

Området som ønskes mudret/utvidet ligger i direkte linje inn mot kulturmiljøet i Gamle Skudeneshavn. Skudeneshavn er fredet som kulturmiljø og er et av de viktigste trehusmiljøene i landet. Det er altså et kulturmiljø med uttalt nasjonal verdi. Kommuneantikvaren har tidligere signalisert bekymring knyttet til mudringen. Vi frykter at dette fører til økt «trøkk» fra sjø inn mot eldre kaier, fundamenter og bygninger. Særlig utsatt er antakelig området i og rundt Piren. Slik vi leser rapport om «effekt av mudring...» omhandler denne i hovedsak flo/stormflo og sier lite om hvordan endring av havbunn påvirker havets dønninger og bølger innover mot land. Økt utvasking under bygg og eldre kaier vil i verste fall kunne påvirke fundamentering og dermed kaier og potensielt skade på bebyggelse. Kommuneantikvaren er fortsatt bekymret for om dette tiltaket vil påvirke kulturmiljøet på en negativ måte. Ikke minst sett i lys av klimaendringene som vil føre til mer vær og vind. Hvordan vil tiltaket da påvirke kulturmiljøet på lang sikt?

Vil det foregå fysiske endringer på land på Vikeholmen siden i forbindelse med dette arbeidet?

Forslagsstillers kommentar:

Det er i etterkant av varsling gjort en vurdering av evt. konsekvens av utdyping Nesagapet for bølgesituasjonen i havnebassenget innenfor, se vedlagt notat utført av siv.ing. Petter J Rasmussen. Konklusjonen i notatet er at *planlagt utdyping av Nesagapet inn til Skude Fryseri ikke endrer bølgesituasjonen inne i havnebassenget, evt. gir ubetydelig lavere bølgehøyder. Økning av vanddyb gir en kombinasjon av reduksjon av bølgehøyde grunnet redusert grunnings-effekt og en økning av bølgehøyde grunnet redusert bunnfriksjon. Begge faktorer er i størrelsesorden noen få % og oppveier hverandre.*

Utdypningen vil med andre ord ikke endre dagens situasjon.

Det skal ikke gjøres endringer på land på Vikeholmen i forbindelse med dette arbeidet.

Administrasjonens kommentar:

PRIVATE MERKNADER OG ORGANISASJONER:

1. Merknad nr. 1, mottatt av Foreningen Gamle Skudeneshavn

Foreningen Gamle Skudeneshavn er eier av de 2 ytterste fredede sjøhusene i en rekke av 5 mot sør i Piren. Se bilde og kart Sjøhus

Piren og bryggen til sjøhusrekken ligger på sørside og i rett linje mot innseiling i Nesagapet. I Konklusjon (*fra notatet fra COWI vedr. stormflo vedlagt saken*) er det slik vi leser det kun vurdert om mudring vil ha noen effekt på stormflo. Stormflo har vi lang erfaring med at trenger gjennom fyllinger i Piren og videre inn i kjellere i nabohus og museet i Mælandsgården Over tid er fylling vasket noe ut, dette ser vi på at tiden fra flo til inntrenging i kjellere har blitt kortere og hyppigere. Det vi også har observert er at vi har grovere sjø som treffer Piren i sør og sørøstlige vindretninger.

Hvilken effekt / betydning vil mudring og utvidelse av innseiling ha på bølgehøyde mot Piren og sjøhusrekken? Det er dette vi i foreningen gamle skudeneshavn (FGS) er bekymret for, og som vi ikke kan lese ut av rapporter eller analyser. Det har også tidligere blitt utført utvidelse av innseiling med mudring / sprengning Piren (innsiden av sjøhusrekken) er gradvis utfylt og siste utfylling var på 1960 tallet. Mot sjø er det åpen tørrmur av stein. Av sikkerhetsmessige grunner forventer FGS en utredning på dette

Forslagsstillers kommentar:

Det er i etterkant av varsling gjort en vurdering av evt. konsekvens av utdypning Nesagapet for bølgesituasjonen i havnebassenget innenfor, se vedlagt notat utført av siv.ing. Petter J Rasmussen. Konklusjonen i notatet er *at planlagt utdypning av Nesagapet inn til Skude Fryseri ikke endrer bølgesituasjonen inne i havnebassenget, evt. gir ubetydelig lavere bølgehøyder. Økning av vanddyp gir en kombinasjon av reduksjon av bølgehøyde grunnet redusert grunnings-effekt og en økning av bølgehøyde grunnet redusert bunnfriksjon. Begge faktorer er i størrelsesorden noen få % og oppveier hverandre.*

Utdypningen vil med andre ord ikke endre dagens situasjon.

Administrasjonens kommentar:

2. Merknad nr. 2, mottatt 19.04.23 av Velforeningen for Bakarholmen

Viser til mottatt høringsbrev for plan 1035. Velforeningen for Bakarholmen vil gjøre oppmerksom på at strøm, vann og avløp krysser innseilingen fra gnr. 57, bnr. 16 og er ført i land på Bakarholmen i grensen mellom gnr. 57, bnr. 642 og gnr. 57, bnr. 658.

Forslagsstillers kommentar:

Dette tas til etterretning og vil tas med i videre arbeid med Ytre miljø (YM) plan som skal utarbeides ifb. med søknad om tiltak.

Administrasjonens kommentar: